

İÇİNDEKİLER

ÖNSÖZ	5
İÇİNDEKİLER	9
KISALTMALAR LİSTESİ	15
GİRİŞ	17

BİRİNCİ BÖLÜM

I- KANUNUN AMACI, SİSTEMATİĞİ VE TARİHİ GELİŞİMİ	21
A- 5607 sayılı Kaçakçılıkla Mücadele Kanunu'nun Tarihi Gelişimi	21
B- Kaçakçılıkla Mücadele Kanunu.....	23
1- Amacı	23
2- Sistematığı ve Diğer Kanunlarla İlişkisi	25
a- Sistematığı	25
b- Diğer Kanunlar ile İlişkisi	27
II- İLGİLİ KAVRAMLAR	31
A- Kaçakçılık Kavramı	31
B- İthalat Kaçakçılığı Suçu Kavramı.....	31
C- Gümrük Kavramı.....	32
1- Gümrük Bölgesi	33
2- Gümrük İşlemleri.....	33
3- Gümrük Beyanı.....	33
4- Gümrük Rejimleri	34
a- Serbest Dolaşma Giriş Rejimi	35
b- Transit Rejimi.....	35
c- Gümrük Antrepo Rejimi.....	36
d- Dahilde İşleme Rejimi	37
e- Gümrük Kontrolü Altında İşleme Rejimi	38
f- Geçici İthalat Rejimi	38
g- Hariçte İşleme Rejimi.....	39
h- İhracat Rejimi.....	40

4-	Gümrüklenirilmiş Değer	40
----	------------------------------	----

İKİNCİ BÖLÜM

I-	İTHALAT KAÇAKÇILIĞI SUÇLARI	43
A-	Gümrük Rejimine Tabi Tutmadan Ülkeye Eşya Sokma/Gümrük Kapılarından Geçirmeksizin Eşyayı İthal Etme Suçu (3/1)	43
1-	Suçla Korunan Hukuki Değer	43
2-	Suçun Maddi Unsuru	44
a-	Konu	44
b-	Fiil	45
c-	Fail	46
d-	Mağdur- Suçtan Zarar Gören	47
e-	Nitelikli Haller	48
3-	Suçun Manevi Unsuru	49
4-	Hukuka Uygunluk Nedeni	50
5-	Etkin Pişmanlık	51
6-	Suçun Özel Görünüş Şekilleri	53
a-	Teşebbüs	53
b-	İştirak	56
c-	İçtima	57
7-	Ceza ve Güvenlik Tedbirleri	59
B-	Aldatıcı İşlem ve Davranışlarla Eşyayı İthal Etme Suçu (3/2)	61
1.	Suçla Korunan Hukuki Değer	61
2.	Suçun Maddi Unsuru	62
a-	Konu	62
b-	Fiil	62
c-	Fail	64
d-	Mağdur-Suçtan Zarar Gören	64
e-	Nitelikli Haller	65
3.	Suçun Manevi Unsuru	66
4.	Hukuka Uygunluk Nedenleri	66
5.	Etkin Pişmanlık	67
6-	Suçun Özel Görünüş Şekilleri	67

a-	Teşebbüs.....	67
b-	İştirak.....	68
c-	İçtima	69
7-	Ceza ve Güvenlik Tedbirleri.....	71
C-	Transit Eşya Kaçakçılığı Suçu (3/3).....	72
1.	Suçla Korunan Hukuki Değer	73
2.	Suçun Maddi Unsuru	73
a-	Konu.....	73
b-	Fiil	74
c-	Fail	76
d-	Mağdur- Suçtan Zarar Gören	76
e-	Nitelikli Haller	76
3.	Suçun Manevi Unsuru	77
4.	Hukuka Uygunluk Nedenleri.....	77
5.	Etkin Pişmanlık	77
6.	Suçun Özel Görünüş Şekilleri.....	77
a-	Teşebbüs.....	77
b-	İştirak.....	79
c-	İçtima	79
7.	Ceza ve Güvenlik Tedbirleri.....	81
D-	Geçici ithalat ve Dahilde İşleme Rejimi Çerçevesinde Getirilen Eşyayı Hile ile Yurtdışına Çıkarma Suçu (3/4)	82
1-	Suçla Korunan Hukuki Değer	82
2-	Suçun Maddi Unsuru	83
a-	Konu.....	83
b-	Fiil	83
c-	Fail	84
d-	Mağdur -Suçtan Zarar Gören	85
e-	Nitelikli Haller	85
3-	Suçun Manevi Unsuru	85
4-	Hukuka Uygunluk Nedenleri.....	86
5-	Etkin Pişmanlık	86
6-	Suçun Özel Görünüş Şekilleri.....	86

a-	Teşebbüs.....	86
b-	İştirak	87
c-	İçtima	87
7-	Ceza ve Güvenlik Tedbirleri.....	88
E-	Kaçak Eşyayı Bu Özelliğini Bilerek ve Ticari Amaçla Satın Almak Satışa Arz Etmek Satmak Taşımak veya Saklama Suçu (3/5)	88
1-	Suçla Korunan Hukuki Değer	89
2-	Suçun Maddi Unsuru	90
a-	Konu	90
b-	Fiil	91
c-	Fail	93
d-	Mağdur- Suçtan Zarar Gören	95
e-	Nitelikli Haller	95
3-	Suçun Manevi Unsuru	95
4-	Hukuka Uygunluk Nedenleri	97
5-	Etkin Pişmanlık	97
6-	Suçun Özel Görünüş Şekilleri.....	97
a-	Teşebbüs.....	97
b-	İştirak	98
c-	İçtima	99
7-	Ceza ve Güvenlik Tedbirleri.....	100
F-	Özel Kanunları Gereğince Gümrük Vergilerinden Kısmen veya Tamamen Muaf Olarak İthal Edilen Eşyayı, İthal Amacı Dışında Başka Bir Kullanıma Tahsis Etme, Satma veya Devretme ya da Bu Özelliğini Bilerek Satın Alma veya Kabul Etme Suçu (3/6)	101
1-	Suçla Korunan Hukuki Değer	101
2-	Suçun Maddi Unsuru	101
a-	Konu	101
b-	Fiil	103
c-	Fail	105
d-	Mağdur- Suçtan Zarar Gören	106
e-	Nitelikli Haller	106
3-	Suçun Manevi Unsuru	107
4-	Hukuka Uygunluk Nedenleri	107

5-	Etkin Pişmanlık	108
6-	Suçun Özel Görünüş Şekilleri.....	108
a-	Teşebbü�.....	108
b-	İştirak	109
c-	İçtima	110
7-	Ceza ve Güvenlik Tedbirleri.....	111
G-	İthalı Kanun Gereği Yasak Olan Eşyayı İthal Etmek ya da Eşyanın Bu Özelliğini Bilerek Satın Almak, Satışa Arz Etmek, Satmak, Taşımak veya Saklamak Suçu (3/7)	111
1-	Suçla Korunan Hukuki Değer	112
2-	Suçun Maddi Unsuru	112
a-	Konu.....	112
b-	Fiil	113
c-	Fail	114
d-	Mağdur- Suçtan Zarar Gören	114
e-	Nitelikli Haller	115
3-	Suçun Manevi Unsuru	115
4-	Hukuka Uygunluk Nedenleri.....	116
5-	Etkin Pişmanlık	118
6-	Suçun Özel Görünüş Şekilleri.....	118
a-	Teşebbü�.....	118
b-	İştirak	119
c-	İçtima	120
7-	Ceza ve Güvenlik Tedbirleri.....	122

ÜÇÜNCÜ BÖLÜM

I-	KAÇAKÇILIK SUÇLARINDA MUHAKEME USULÜ	125
A-	Yetkili ve Görevli Mahkeme.....	125
B-	Davaya Katılma	127
II-	KAÇAKÇILIK SUÇLARINDA UYGULANAN YAPTIRIMLAR, GÜVENLİK TEDBİRLERİ VE KORUMA TEDBİRLERİ	130
A-	Yasak Eşyanın Geri Gönderilmesi.....	130
B-	Müsadere	131

C- Beden Muayenesi	136
D- Tasfiye	138
E- Koruma Tedbirleri.....	140
1- Arama.....	141
2- El Koyma.....	147
3- Alıkonulma, İade ve İmha.....	153
SONUÇ.....	157
KAYNAKÇA	163

KISALTMALAR LİSTESİ

AİHS	: Avrupa İnsan Hakları Sözleşmesi
AY	: Anayasa
CMK	: Ceza Muhakemesi Kanunu
DİR	: Dahilde İşleme Rejimi
E.	: Esas
GK	: 4458 Sayılı Gümrük Kanunu
KK	: Kabahatler Kanunu
K.	: Karar
KMK	: 5607 Sayılı Kaçakçılıkla Mücadele Kanunu
KOM	: Kaçakçılık ve Organize Suçlarla Mücadele
PVSK	: Polis Vazife ve Salahiyet Kanunu
RG	: Resmi Gazete
SBE	: Sosyal Bilimler Enstitüsü
s.	: Sayfa
TCK	: 5237 Sayılı Türk Ceza Kanunu
TDK	: Türk Dil Kurumu
TBB	: Türkiye Barolar Birliği
TGB	: Türkiye Gümrük Bölgesi

GİRİŞ

Genel olarak devletlerin, kendi işleyişlerini devam ettirebilmesi için düzenli bir sermaye ve gelir elde etmesi gerekmektedir. Devletler söz konusu bu düzenli gelirlerinin büyük bir kısmını vergilendirme ile sağlar. Haliyle ithalat ve ihracat faaliyetleri ile alınan vergiler de devletlerin yüksek meblağlarda gelir elde edilmesi sağlayan kaynaklardan biridir. İnceleme konumuzu da oluşturan ithalat kaçakçılığı suçlarının konusunu, genel olarak yüksek miktarda vergi uygulanan eşyalar oluşturmaktadır. Çok eski çağlardan bu yana kaçakçılık faaliyetlerinin ekonomik temelde yasadışı şekilde kolay yoldan yüklü miktarda kazanç sağlanması amacıyla gerçekleştirildiği görülmektedir. Genel olarak toplumsal bilinç azlığı, sosyal ve siyasi karışıklıklar, coğrafi konum, piyasadaki ekonomik dalgalanmalar ve krizler ile teknolojinin giderek gelişmesi gibi farklı dinamikler kaçakçılık suçlarını oluşumu ve değişiminde rol oynamıştır. Esasında kaçakçılığın konusunu canlı cansız birçok varlık oluşturacaksa da kaçakçılık olgusunu mevzuattaki düzenlemeler ile hukuki metinlerde genellikle cansız varlıklar üzerinden kavramlaştırılmış olduğunu görmekteyiz. Kaldı ki, inceleme konumuzu oluşturan ithalat kaçakçılığı suçların da yine bu cansız nesnelerden olan eşyalar üzerinden değerlendirmesi yapılacaktır. Bahsettiğimiz gibi kaçakçılık suçlarının oluşumunda dinamikler farklı olsa da kaçakçılık suçlarının işlenmesinin bizce asıl nedeni ekonomik bakış açısı ile değerlendirmek gerekmektedir. Zira otorite olan devletlerin kendi işleyişlerini devam ettirebilmesi için düzenli bir sermaye ve gelir elde etmesi adına koymuş olduğu vergileri ödemekten kaçınarak yasadışı yollarla gelir elde edilmesi isteği ve yine yasaklı ya da kısıt koyulmuş eşyaları topluma sunmayı cazip bir fırsat olarak görmek kaçakçılığının temel motivasyonunu oluşturmaktadır.

Geçmişten bu yana ulusal ve uluslararası alanda tüm ülkelerin kamu düzenini ve ekonomilerini etkileyen suç tipi olan kaçakçılık suçlarına ilişkin düzenlemelerle asıl amaçlanan, devletlerin kaçakçılığı önleme ve uluslararası olarak işbirliği içerisinde caydırıcı yaptrımlar uygulanarak bu fiillerin önüne geçmektedir. Devletlerin kaçakçılığı önlemeye yönelik sınır güvenliklerini artırmaları veya bir kısım uluslararası ticaret anlaşmaları (*örneğin ABD, Kanada ve Meksika arasında imzalanan NAFTA açılımlı Kuzey Amerika Serbest Ticaret Anlatması gibi anlaşmalar*) imzalamaları ve cezai dü-

zenlemeler yapmalarına rağmen kaçakçılık fiillerinin önüne geçmek tam anlayımla mümkün olamamaktadır. Nitekim teknolojinin gelişmesiyle her türlü transferlerden kaynaklanan kolaylık, vergisel yükümlülüklerdeki artışlardan kaçınma gibi birçok nedenlerle kaçakçılık faaliyetleri daha kolay bir yol haline gelmiştir. Kaçakçılık örgütleri tarafından sistematik olarak suç işlenerek kaçakçılık kazançlı ve yasadışı bir gelir kapısı haline getirilmiştir. Süregelen şekilde yıllarca devam eden bu faaliyetlerin önlenmesi adına ülkemizde de kaçakçılık mevzuatındaki kanuni düzenlemeler ihtiyaçlara göre günümüze kadar gelen şekilde değişmiştir.

Cumhuriyetin ilk yıllarda Kaçakçılığın Men'i ve Takibi Hakkında Kanun ismiyle farklı kanunların düzenlenmesinin ardından uzunca bir süre aynı anlayışla, yani toplu kaçakçılıklarda ağır hapis cezaları tesis eden yaklaşımla, 71 yıl kadar süregelmiş şekilde bu mevzuat uygulanmıştır. Kaçakçılık suçları; eşyanın cinsine, niteliğine, miktارına vs. göre farklı şekillerde işlenebildiği gibi belirli şartların oluşup oluşmamasına göre de isimlendirilen ve neticeten yaptırım uygulanan çok boyutlu suçlardır. Bu nedenle kavramsal olarak dahi tanımlanması güç olan bu kavrama karşı suçun "önenmesi ve mücadelesi" ancak değişim ve gelişimle mümkün olacağı düşünücsiyile aradan geçen yaklaşık bir asıra yakın dönemde çağın gereksinimlerine göre kanun yeni düzenlemelerle değişikliklere uğramıştır. Uzun yillardır "Kaçakçılığın Men'i ve Takibi" şeklinde adlandırılarak süre gelen kanunlar, 2003 yılında 4926 Sayılı Kaçakçılıkla Mücadele Kanunu yürürlüğe girmesi ile ortadan kaldırılmıştır. Bu dönemden sonra yeni Kaçakçılıkla Mücadele Kanunu'nun temellerinin atıldığı söyleyebileceğimiz "ekonomik suçlara ekonomik cezalar" ilkelerini benimseyen ve Türk hukuk sisteminde anlama olarak da daha doğru karşılık bulduğu düşünülen yeni kanunlar "Kaçakçılıkla Mücadele" adıyla anılmıştır.

2005 yılındaki köklü değişiklikle kabul edilen genel kanun niteliğindeki 5237 Sayılı Türk Ceza Kanununun, kaçakçılıkla mücadele kapsamında özel kanun statüsünde olan 4926 Sayılı Kanun'a uyarlanması gerekliliği doğmuştur. Yapılan çalışmalar sonucunda 5237 Sayılı TCK düzenlenmesi ile ceza hukuku ve ceza muhakemesi hukukuna paralel olacak şekilde yeni bir tasarı hazırlanmış, nihayet 31.03.2007 tarihinde Resmi Gazetede yayımlanan ve çalışma konumuzu da oluşturan 5607 Sayılı Kaçakçılıkla Mücadele Kanunu (KMK) yürürlüğe girmiştir. Bu düzenleme ile yeniden "ekonomik suçlara ekonomik cezalar" ilkesinden uzaklaşarak özgürlüğü bağlayıcı "hapis ve adli para cezaları" birlikte öngörlerek sucta caydırıcılık amaçlamıştır.

KMK içerisinde kullanılan dil, mülga kanunlara göre daha yalın ve bütünlendirici niteliktedir. KMK'nin 2007 yılında yürürlüğe giren ilk sistematığında kaçakçılığı önlemek adına ithalatta ve ihracatta suç ve kabahat oluşturan filler bir arada düzenlenmişken, 2013 yılında yapılan değişiklikle KMK içerisinde yer alan bir kısım kabahat fiilleri 4458 Sayılı Gümrük Kanununun (GK) içerisinde de kabahat olarak düzenlenmiş olması nedeniyle KMK içerisinde çıkarılarak GK'ya aktarılmıştır. Böylelikle, suç ve kabahatları bir arada düzenleyen ve KMK'nin iskeletini oluşturan 3 üncü maddeinin tamamen değiştirilmesi sonrası bu madde, kabahatlerden arındırılarak yalnızca ithalat ve ihracat kaçakçılığı suçları kanun metni içerisinde kalmıştır. Bunun dışında, kaçakçılık mevzuatlarını tek bir mevzuat içerisinde toplamak için 5015 sayılı Petrol Piyasası Kanunu ve 4733 Sayılı Tütün, Tütün Mamulleri ve Alkol Piyasasının Düzenlenmesi Kanunu içerisinde yer alan kaçakçılık suçları da KMK'ye alınmıştır. Her ne kadar kanun metnini bir araya toparlamak adına farklı kanunlarda ayrıntılı olarak düzenlenen hükümlerin sonradan KMK içerisinde alınması isabetliyse de sonradan eklenen bu maddelerin iskeleti ilk aşamada farklı olan kanun içerisinde yerini bulması ve anlaşılması bir takım uygulama problemlerine yol açmaktadır. Eskiden bu yana değişen şartlara göre güncellenerek gelen ve ülkemizde kaçakçılıkla mücadele kapsamında son mevzuat olan KMK içerisinde yer alan suçlar ithalat ve ihracat kaçakçılığı olarak iki ayrı şekilde düzenlenmiştir.

Bu çalışmanın konusunu ithalat kaçakçılığı suçları oluşturmaktadır. Yukarıda da bahsedilen şekilde ithalat kaçakçılığı suçları üç bölüm halinde işlenerek, ilk bölümde kaçakçılık kavramı ile 5607 Sayılı Kaçakçılıkla Mücadele Kanunu'nun genel bir sistematığı ve kısaca tarihsel olarak gelişimine deşinilerek kanunun amacı kavrındıktan sonra suç teşkil eden tipik eylemleri içeren kavramların teoride ve практиkte daha iyi anlaşılabilmesi adına kavramlara deşinilecektir. İkinci bölümünde tanımlanan "Kaçakçılık Suçları" başlıklı madde içerisinde geçen "ithalat kaçakçılığı" olarak tanımlanan 3/1, 3/2, 3/3, 3/4, 3/5, 3/6, 3/7inci fıkralarda düzenlenen toplamda yedi adet suç tipi inceleneciktir. Üçüncü bölümde ise; kaçakçılık suçu teşkil eden eylemlerin gerçekleştirilmesi halinde soruşturma sürecinde ve ceza yargılamasında uygulanacak muhakeme usulü, yatırımlar ve koruma tedbirlerine deşinilecektir. Ve nihayet çalışmamıza konu ilgili genel görüş ve önerilerimizi içeren sonuç bölümü ile bitirilecektir.